

Türkiye: Gizli Kalmış Bir Biyolojik Süper Güç

Anadolu'nun eşsiz biyoçeşitlilik hazinesine bir yolculuk.

Bir Kıtadan Daha Zengin

Türkiye, tek başına neredeyse tüm Avrupa kıtası kadar bitki türüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu, Anadolu coğrafyasının küresel ölçekteki istisnai öneminin en net kanıtıdır.

TÜRKİYE
BİTKİ ÇEŞİTLİLİĞİ

~12.000
Farklı bitki çeşidi

Yaklaşık 10.000 tohumlu bitki türünün 3.500'ü endemiktir, yani sadece Türkiye'de bulunur.

AVRUPA KİTASI
BİTKİ ÇEŞİTLİLİĞİ

~12.000
Tüm kıtadaki
bitki türü sayısı

“Hazine” Olarak Tanımlanan: Biyoçeşitlilik Nedir?

Biyoçeşitlilik, bir bölgedeki yaşam formlarının zenginliğidir. Bu zenginlik, birbiriyle ilişkili üç temel katmanda incelenir:

Ekosistem Çeşitliliği

Bir bölgedeki ormanlar, dağlar, sulak alanlar gibi farklı yaşam ortamlarının çeşitliliğidir.

Tür Çeşitliliği

Belirli bir ekosistemde yaşayan farklı canlı türlerinin (bitkiler, hayvanlar, mantarlar vb.) sayısı ve çeşitliliğidir.

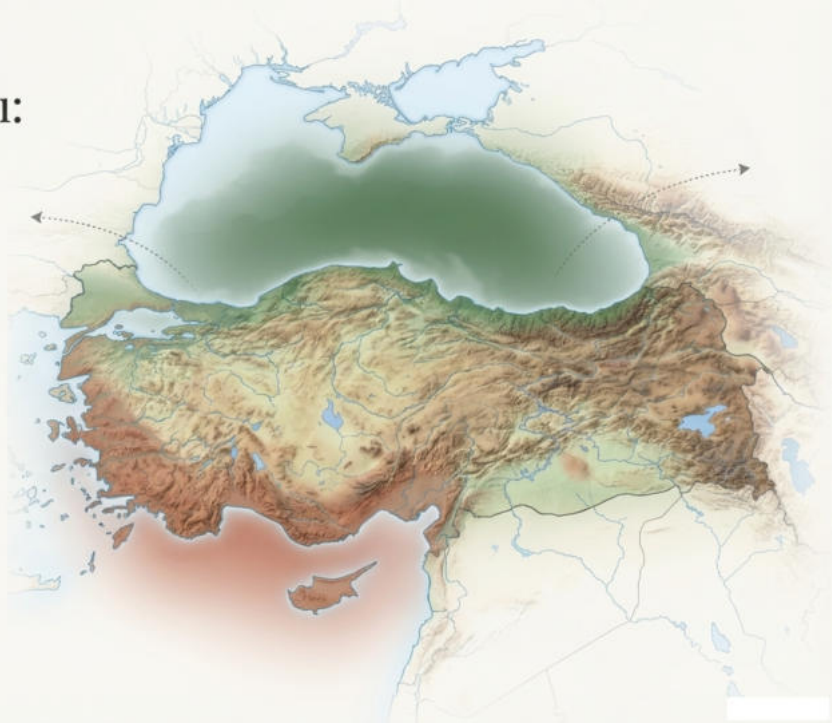
Genetik Çeşitlilik

Bir türün bireyleri arasında var olan kalıtsal özelliklerin çeşitliliğidir. Bu, türün değişen koşullara uyum sağlama yeteneğini belirler.

Zenginliğin Kaynağı: Coğrafya Kaderdir

Türkiye'nin olağanüstü biyoçeşitliliği bir tesadüf değildir. Üç farklı fitocoğrafik (bitki coğrafyası) bölgenin kesişim noktasında yer alması, farklı iklim tiplerini barındırması ve karmaşık topoğrafik yapısı bu zenginliği yaratmıştır.

- Farklı İklim Tipleri
- Çeşitli Topoğrafik Yapı
- Üç Fitocoğrafik Bölgenin Kesişimi

Anadolu'nun Yerli Mücevherleri: Endemik Flora

Türkiye'de bulunan yaklaşık
10.000 tohumlu bitki türünün
üçte birinden fazlası **endemiktir.**
Bu bitkiler, dünyanın başka
hiçbir yerinde doğal olarak
yetişmeyen, Anadolu'ya özgü
nadir hazinelerdir.

Van Ters Lalesi

Sevgi Çiçeği

Ankara Çiğdemi

Siğla Ağacı

Datça Hurması

Bu Toprakların Sakinleri: Özgün Fauna

Türkiye, yaklaşık 1.300 omurgalı hayvan türüne ev sahipliği yapar. Bunlar arasında sadece bu coğrafyada yaşayıda yaşayan 9 memeli ve 19 sürüngen türü gibi çok özel canlılar bulunmaktadır.

Akdeniz Foku

Kelaynak

Antalya Semenderi

Anadolu

Hazinenin Kâşifleri: Türk Bilim İnsanlarının Mirası

Türkiye'nin biyoçeşitlilik zenginliğinin ortaya çıkarılması ve belgelenmesi, nesiller boyu bu topraklara adanmış Türk bilim insanlarının titiz çalışmalarıyla mümkün olmuştur.

Prof. Dr. Asuman Baytop:
Türkiye florasına yaptığı paha biçilmez katkılar ve adına ithaf edilen Baytop Çöveni (*Gypsophila baytopiorum*).

Prof. Dr. Tevfik Karabağ:
Uludağ Gökçesi gibi endemik böcek türlerini tanımlayarak fauna zenginliğimizi belgeledi.

Prof. Dr. Muhtar Başoğlu & Prof. Dr. İbrahim Baran: Keşfettikleri Antalya Semenderi ile amfibi biyoçeşitliliğimize ışık tuttular.

Prof. Dr. Bahtiye Mursaloğlu:
Kör fareler üzerine yaptığı çalışmalarla Türkiye'nin memeli biyoçeşitliliğinin anlaşılmasına ve korunmasına öncülük etti.

Kırılgan Güzellik: Biyoçeşitliliğimizi Tehdit Eden Tehlikeler

Bu eşsiz doğal miras, ne yazık ki ciddi tehditler altındadır. Biyoçeşitliliğin azalmasına neden olan başlıca faktörler, ekolojik dengeyi geri dönülmez bir şekilde bozma riski taşımaktadır.

Habitat Kaybı ve Kirlilik: Yaşam alanlarının yok olması ve kirlenmesi.

İklim Değişikliği: Türlerin yaşam döngülerini ve dağılımlarını etkileyen küresel değişim.

Aşırı Tüketim: Doğal kaynakların sürdürülemez şekilde kullanılması.

Yabancı (İstilacı) Türler: Yerli türleri tehdit eden, ekosisteme dışarıdan giren canlılar.

Yanlış Tarım ve Ormancılık Uygulamaları: Toprak ve su kaynaklarını tüketen, doğal dokuyu bozan yöntemler.

Nesli Tehlike Altındaki Türler

Kaynaklardaki bilgilere göre, Türkiye'nin en ikonik canlılarından bazıları ciddi tehditlerle karşı karşıyadır ve varlıkları tehlike altındadır.

Anadolu Parsı (Panthera pardus tulliana): Anadolu'nun nesli tükendiği düşünülen efsanevi yırtıcı.

Deniz Kaplumbağaları (Caretta caretta & Chelonia mydas): Akdeniz'deki yuvalama alanları tehdit altında olan kadim gezginler.

Akdeniz Foku (Monachus monachus): Dünyanın en nadir fok türlerinden biri.

Kelaynak (Geronticus eremita): Koruma çalışmaları sayesinde hayata tutunan sadık kuş.

Anadolu Vaşığı (Lynx lynx): Ormanların gizemli avcısı, habitat kaybından etkileniyor.

Dijital Çağın Koruma Kalkanı: Nuh'un Gemisi Veritabanı

Biyoçeşitliliği koruma mücadelesinde teknoloji en büyük müttefikimiz. Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 2013'te başlatılan "Nuh'un Gemisi" projesi, Türkiye'nin doğal mirasını güvence altına almak için atılmış en önemli adımlardan biridir.

Amaç:

- Türkiye'nin biyolojik çeşitliliğini ulusal ölçekte ve dinamik olarak izlemek.
- Türkiye ve KKTC'deki türlere dair kapsamlı bir envanter oluşturmak.
- Koruma faaliyetlerine bilimsel bir altyapı sağlamak ve hızlı karar alınmasını mümkün kılmak.

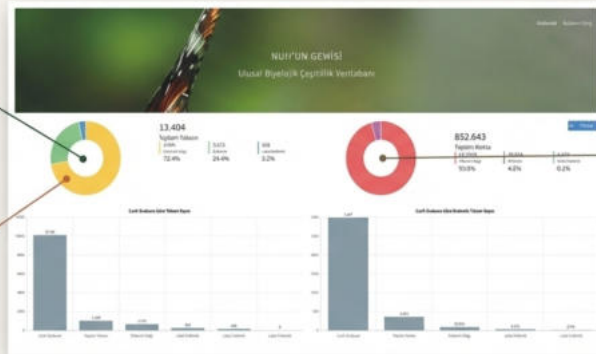

Veriyle Korumak: Nuh'un Gemisi'nin Gücü

Proje kapsamında yaklaşık 13.500 bitki ve hayvan türüne ilişkin envanter verisi toplanarak Nuh'un Gemisi Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Veri Tabanı'na girilmiştir. Bu platform, Türkiye'nin biyoçeşitliliğindeki değişimleri anlık olarak takip etme imkânı sunar.

Toplam Takson Sayısı: 13.404

Endemik Oranı: 24.4%

Toplam Gözlem Noktası: 852.643

Ortak Miras, Ortak Sorumluluk

Türkiye'nin biyoçeşitliliği, sadece bize ait bir zenginlik değil, aynı zamanda dünya ekosistem dengesi ve insanlığın refahı için hayati önem taşıyan küresel bir mirastır. Bu doğal mirası korumak, her vatandaşın temel sorumluluğudur.

Bu mirasın korunması, yalnızca Türkiye'nin geleceği için değil, aynı zamanda dünya çapındaki ekosistemlerin dengesi ve insanlığın refahı için hayati önem taşımaktadır.